

DMU's analyser og identitetsvurdering er baseret på metoder og principper beskrevet i Nordtest metoden, der er rekommanderet som standard under Bonn-konventionen, og som derfor også anvendes af både de nordiske lande og landene omkring Østersøen. Endvidere har USA udviklet en ny American Society of Testing Method (ASTM) standard for olieanalyser, bl.a. til brug for US-Coastguard, baseret på Nordtest metoden, således at de to metoder i princippet er ens. Herved bliver de analysemetoder, som Danmark anvender i forbindelse med olieforureninger i princippet identiske med de metoder, der anvendes i de lande, vi normalt sammenligner os med og samarbejder med.

DMU har gennem de senere år opbygget et nu akkrediteret kvalitetsstyrings- og -sikringssystem, som skal sikre en pålidelig håndtering og analyse af tilsendte prøver.

Som nævnt anvender DMU Nordtest metoden i forbindelse med analyse af olieforureninger. Denne metode er baseret på, at der analyseres prøver fra såvel forurening som mistænkt kilde, og at det ved sammenligning af disse analyser (fingeraftryk) kan fastslås, om prøverne er identiske eller ej. På baggrund af dette kan forureneren evt. udpeges.

DMU deltog endvidere i 1992-95 sammen med 5 andre europæiske lande, i det såkaldte EuroCrude projekt, hvor hovedformålet var en opbygning af en database over råolier til brug for identifikation af olieprøver.

Olieprøver

Eksisterer der ikke nogen prøve fra en mistænkt kilde, kan Nordtest metoden ikke alene anvendes som grundlag for en udpegning af forureneren, da der ikke eksisterer et sammenligningsgrundlag. I disse situationer vil der være mulighed for at anvende EuroCrude databasen til at fastslå, hvor olien kommer fra. Kombineret med oplysninger om skibstrafikken i det aktuelle område skulle det i princippet herefter være muligt at finde frem til et mistænkt skib, udtage prøver til analyse og lave en direkte sammenligning efter Nordtest, som beskrevet oven for.

Når der opdages olie på stranden er det den enkelte kommune som i følge havmiljøloven er ansvarlig for oprensningen samt indsamling af olieprøver.

Når kommunerne har opsamlet olieprøverne sendes de normalt til analyse på et laboratorium.

DMU har i perioden 1994-d.d. været inddraget i analyser af olieforureninger i henholdsvis 9, 6, 5 og 2 tilfælde. I ét tilfælde (februar 1997) var hele seks kommuner i Nordjyllands Amt samt Viborg Amt involveret, og de sendte alle prøver af forureningerne til analyse på DMU. Kun i et fåtal af de nævnte tilfælde har der været udtaget prøver fra et mistænkt skib. I hovedparten af sagerne har det drejet sig om forurening i havneområder eller opskyllet olie på stranden, og de pågældende kommunale myndigheder har på eget initiativ eller efter kontakt med Miljøstyrelsen sendt prøver til analyse på DMU. I et mindre antal tilfælde, hvor et skib til havs har været under mistanke, har der været foranlediget udtagning af prøver fra skibet.

Prøver fra skibe udtages normalt af miljøskibene/Søværnets skibe eller Søfartsstyrelsen.

Generelt vurderet er kvaliteten af de tilsendte prøver fra olieforureninger rimelig og formodentlig repræsentative for den pågældende forurening. Der er imidlertid et betydeligt problem i forbindelse med anvendte prøvebeholdere, som oftest ikke opfylder de krav og anbefalinger som er nedfældet i Nordtest metoden. Ofte anvendes tilfældig plast- eller anden konservesemballage, som kan give afsmitning og kontaminering af prøven. Ligeledes mangler prøvebeholderne ofte tilstrækkeligt nøjagtige oplysninger om prøveudtagningen (sted, tid, dato, beskrivelse og navn på prøveudtager).

Tilsvarende forhold gør sig gældende for prøver udtaget fra mistænkte kilder, hvor utilstrækkelig eller uhensigtsmæssig udtagning, emballering og mærkning kan nedsætte prøvernes anvendelighed. Disse oplysninger, den såkaldte »chain of custody«, er imidlertid af afgørende betydning, hvis analyseresultaterne skal kunne indgå som bevismateriale i et retsligt forløb.

Et yderligere problem er antallet af udtagne prøver. Anbefalingerne i Nordtest metoden bliver ofte ikke fulgt, da der udtages for få prøver til at sikre en tilstrækkelig beskrivelse af forureningen. Specielt i forbindelse med prøver udtaget på mistænkte skibe er dette et aktuelt problem. Skibene har adskillige olie- og sludgetanke, og kun hvis der udtages prøver fra samtlige tanke, kan det sikres, at den rigtige prøve indsamles. Alle forhold omkring korrekt prøvehåndtering er detaljeret beskrevet i Nordtest metoden.